

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1457
Karar No : 2008/4213

Davacı : Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.

Vekili : Av. Dr. İ. Yılmaz Aslan

Maya Akar Center No:100/10 Esentepe/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

İstemin Özeti : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği belirtilerek davacıya para cezası verilmesi hakkındaki Rekabet Kurulu'nun 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısımlarının; 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası 'uyarınca, birinci yazılı savunmanın yapılabilmesi amacıyla iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilginin verilmesi gerektiği, ancak bunun yerine getirilmediği, yine Kanun'un 44. maddesinin ikinci fıkrasının da ihlâl edildiği, savunma hakkının kısıtlandığı, önaraştırma raporunun 30 günlük yasal sürede hazırlanmadığı, Kurul tarafından savunma hakkı verilmeyen konunun karara dayanak yapıldığı, Rekabet Kurulu'nun oluşumunun öncesine ait toplam 17 adet belgenin zamanaşımına uğraması nedeniyle karara dayanak alınamayacağı, dava konusu karar yedi üyeye alınmış olsa da, Rekabet Kurulu'nun oluşumunun Kanun'a aykırı olduğu, Demir Çelik Üreticileri Derneği nezdinde toplantılar yapılmasının anlaşmayı ispatlamak için yeterli olmadığı, ortada bir anlaşma gerçekleşmediğinden, aynı konuların tekrar tekrar gündeme geldiği, Dernek'te alınan kararların tavsiye niteliğinde bulunduğu, iradelerin uyuşmaması nedeniyle Kanun'un 4. maddesi kapsamında hukuka aykırı bir anlaşmadan da söz edilemeyeceği, Kurul kararında dayanak alınan delillerin, somut olarak suçun oluştuğunu göstermediği, davacı şirketin ihlâl katıldığı yolundaki belgelerin gerçeği yansıtmadığı, alınan kararların uygulandığı, piyasaya etkisinin bulunup bulunmadığının Kurul tarafından ortaya konulmadığı, hurda fiyatlarındaki artışın, demir üreticilerinin de satış fiyatını etkilediği, demirin satış fiyatının anlaşmaya göre değil, hurda fiyatına bağlı olarak değiştiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : 4054 sayılı Kanun'un 25., 47. ve 53. maddelerinde teşebbüslerin ticari sırlarının korunacağına kurala bağlandığı, dolayısıyla ticari sır içeren bilgilerin, diğer rakip teşebbüslere verilmesinin Kanun'a aykırılık oluşturacağı, davacının da istediği bilgilerin toplam 51 aylık bir dönemde teşebbüslerin fiyat seyirlerini yansıttığı, rakip teşebbüslerin fiyat politikalarını gösteren uzun seyirli bir fiyat hareketinin, diğer teşebbüslere verilmesinin mahsurlu olacağından davacıya istenen bilgilerin verilmediği, önaraştırma süresinin Kurul kararının verildiği tarihte değil, görevlendirmenin yapıldığı tarihte başlayacağı, buna uygun olarak önaraştırma raporunun süresinde hazırlandığı, 1995'ten başlayan ve devam eden ihlâller nedeniyle, davacının bazı belgelerle ilgili olarak zamanaşımı iddiasının gerçeği yansıtmadığı, davacının da rekabet ihlâlüne katıldığına dava konusu Kurul kararıyla sabit bulunduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1457
Karar No : 2008/4213

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi :Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin, mevzuat hükümleriyle birlikte incelenmesinden; Türkiye demir çelik pazarında faaliyet gösteren aralarında davacı şirketin de bulunduğu şirketlerin, ilgili ürün pazarında demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının tespit edilmesi, demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyatının ve alım şartlarının tespit edilmesi, demir çelik piyasalarında arz miktarının kontrolü şeklinde rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlâl ettikleri anlaşılmaktadır.

Bu durumda, açıkça 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl eden davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2003 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden idarî para cezası ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi :Dava, davacı şirkete 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle idari para cezası verilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasında; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmüne yer verilmiş ve madde devamında bu hallerin özellikle neler olduğu sayılırken, mal veya hizmetlerin alım yada satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesinin, mal ve hizmet piyasalarının bölüşülmesi ve her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolünün hukuka aykırı ve yasak hallerden olduğu belirtilmiştir.

Bu duruma göre 4. maddede belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, keza bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır.

Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterlidir.

Anılan Kanunun 16/2 maddesinde de; bu Kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davacı şirketin, diğer bazı şirketler ile uzun demir çelik ürünleri pazarında rekabeti engelleme amacı taşıyan, rekabeti bozucu nitelikte etki doğuran yatay anlaşmalar yaptığı ve böylelikle 5054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlal edildiği anlaşılmakta olup; bu nedenle anılan yasanın 16/2 maddesi uyarınca verilen para cezasında yasaya aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı kararının davacıya ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs-

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1457
Karar No : 2008/4213

birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında da, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin işlem dosyasıyla birlikte incelenmesinden; demir çelik üreticilerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâli iddiasıyla ilgili olarak Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda dava konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı, buna göre Kurul tarafından ilgili ürün pazarının "uzun demir çelik ürünleri" olarak kabul edildiği, yine Kurul tarafından ilgili pazarı oluşturan ürünlerin nakliye maliyetleri önemli sayılabilecek seviyelere ulaşabildiğinden, sektörde yer yer bölgesel pazarlar oluşabilmekte olduğu, ancak, sektörde üreticilerin hemen hemen tüm bölgelere satış yapabildikleri dikkate alınarak, soruşturma kapsamında ilgili coğrafi pazarın "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak kabul edildiği, Demir Çelik Üreticileri Derneği (DÇÜD) bünyesinde demir çelik üreticisi teşebbüsler tarafından yapılan toplantıların "Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı" (YİK Toplantısı) ve "Teknik Komite Toplantısı" (TK Toplantısı) olmak üzere ikiye ayrıldığı, YİK toplantılarına şirket yönetim kurulu başkanı, üyeleri ya da genel müdürleri, TK toplantılarına ise genellikle şirketlerin genel müdürleri ve/veya satış ve pazarlamadan sorumlu üst düzey yöneticileri gibi şirket yetkililerinin katıldığı, soruşturma raporunda yer alan belgelerden, hem de raporda yer verilen fiyat ve miktarlara ilişkin tespitlerden de anlaşılacağı üzere; DÇÜD üyesi teşebbüslerin sektörün %95'ini oluşturduğu, Dernek bünyesinde teşebbüslerin sık sık (ortalama her ay) temsil yetkisi olan üst düzey yöneticilerin katılımıyla toplantılar yaptığı, katılanların çoğunluğu tarafından alınan kararların bütün üyeleri bağladığı ve bu toplantılarda pazarda uygulanabilecek nitelikte kararların alındığı, söz konusu toplantılarda uygulanamayacak kararların alınmasından imtina edildiği, YİK ve TK toplantılarında Derneğin amaçları arasında yer alan sektör sorunlarının tespit ederek çözümlenmesi konularının ötesinde, birçok konuda işbirliği yapıldığı ve teşebbüsler arası bilgi alışverişinin, alınan kararların, varılan mutabakatların, ilgili pazarda rekabeti engelleme amacı taşıdığı, rekabeti bozucu nitelikte olduğu, söz konusu pazarlarda etki doğurduğu ve böylece uygulandığı, toplantı notlarının sonuç bölümünde üzerinde uzlaşmaya varılan konuların sıralanarak, "... hususlarında mutabakat sağlanmıştır.", "...koordine edilmiştir" gibi ifadelere yer verildiği, bu ifadelerden de tarafların anlaşma iradelerinin bulunduğu ve karşılıklı olarak iradelerin birbiri ile uyduğu, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun anlamında rekabeti bozucu anlaşmaların yapıldığı, yapılan her toplantının gündemi değişebilmekle birlikte; sektöre ilişkin, girdi ve nihaî ürün piyasasındaki gelişmeler hakkında bilgi alışverişinde bulunulması ve sonra

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1457
Karar No : 2008/4213

bu konularda mutabakata varılmasının toplantıların çoğunun değişmez gündem maddesi olduğu, uzun demir çelik sektöründeki üreticilerin sürekli bir koordinasyon ve anlaşma içerisinde oldukları, böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin teşebbüsler arasında yapılan yatay anlaşmalar yoluyla açık bir şekilde ihlâl edildiği, bu ihlâlin ana başlıklarıyla; demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının tespit edilmesi, demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyatının ve alım şartlarının tespit edilmesi, demir çelik piyasalarında arz miktarının kontrolü şeklinde gerçekleştiği, Kanun'un 16. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Kurul'un para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate alacağı hükmü uyarınca, bu durumun Kurul tarafından ceza takdirinde göz önüne alındığı görülmektedir.

Bu durumda, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açıkça aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüsler tarafından ihlâl edildiğinden, davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2003 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren onbinde beşi oranında idarî para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacı şirket tarafından, soruşturma raporunun 141. sayfasındaki fiyat grafiklerinin dayanağı verilerin istenilmesine karşın ticari sır gerekçesi ile verilmediğinden, savunma hakkının kısıtlandığı ileri sürülmekte ise de; 4054 sayılı Kanun'un 25., 47. ve 53. maddelerinde teşebbüslerin ticari sırlarının korunacağına kurala bağlanması, dolayısıyla ticari sır içeren bilgilerin, Kurum tarafından diğer rakip teşebbüslere verilmesinin Kanun'a aykırılık oluşturması, davacının da istediği bilgilerin rakip teşebbüslerin fiyat seyirlerini yansıtan, rakip teşebbüslerin fiyat politikalarını gösteren bilgiler içermesi karşısında, davacı isteminin Kurum tarafından reddi hukuka aykırı bulunmamıştır.

Davacının diğer iddiaları da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 123,60-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına 14.05.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Orhun	Suna	Zümrüt
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	YET	TÜRKOĞLU	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç	: 63,60-YTL
Posta Gideri	: 60,00-YTL
TOPLAM	:123,60-YTL

